

Radni tim za knjižnice, zapisnik s 1. sastanka

- sastanak je održan u Puli, 17. rujna
- sastanku prisustvovali: Iridis Zović, Nela Načinović, Neven Ušumović i Davor Mišković

Na sastanku je mapirano stanje u knjižničarskoj djelatnosti u Istri. Kako su za knjižničarsku djelatnost određeni standardi na nivou države, stanje smo mapirali u odnosu na postavljene standarde. Što se tiče prostornih, ljudskih i financijskih resursa većina narodnih knjižnica u Istri nije dosegla postavljene standarde, a isto je i s obuhvatom stanovništva. Pa ipak, sustav narodnih knjižnica u Istri nije u kritičnom stanju. Naprotiv, možemo govoriti o tome da se približava postavljenim standardima, te tako svim istarskim knjižnicama nedostaje osoblje (njih 20-tak prema procjeni Radnog tima), većini knjižnica nedostaje prostor (osim knjižnica u Umagu, Novigradu i Puli), te im nedostaje oprema i financijska sredstva. Što se tiče obuhvata stanovništva narodne knjižnice u Istri bliže se brojci od 15% obuhvata stanovništva (a ovdje je istaknut i problem metodologije mjerenja ovog obuhvata – npr. obiteljske članarine se računaju kao 1 član).

Kada u odnosu na iste standarde promatramo školske knjižnice onda je stanje daleko lošije. Ove knjižnice ne raspolazu adekvatnim prostorima, fond se ne obnavlja na zadovoljavajući način, nemaju dovoljno stručnog osoblja, itd. Ova loša situacija u školama donekle je kompenzirana tako što narodne knjižnice preuzimaju funkcije školskih, ali to otvara nove probleme narodnim knjižnicama. Kao zaključak se nameće hitno potreba da se poboljšaju uvjeti u školskim knjižnicama. No, u školama je kompleksnija situacija s obzirom na nadležnost različitih upravnih tijela (ministarstva, županija, gradovi i općine) koja nisu razvila potrebne mjere za održavanje i razvoj školskih knjižnica.

Narodne knjižnice otvaraju različite odjele koje odgovaraju na potrebe građana. To su odjeli za djecu, omladinu, treću životnu dob, zavičajni odjeli, znanstveni odjeli, audiovizualni odjeli, itd. Ono što je problem jest neujednačeni razvoj ovih odjela jer za njihov razvoj potreban je profilirani stručni kadar, oprema, odvojeni prostori, itd. Istarske knjižnice u skladu sa svojim mogućnostima razvijaju ove odjele.

Nadalje, kako je Istra multietnička sredina osobito je osjetljivo pitanje zadovoljavanje potreba nacionalnih manjina (talijanska, slovenska, srpska i dr.) i istarske narodne knjižnice nastoje zadovoljiti ove potrebe stvarajući funduse na jezicima nacionalnih manjina. U novije vrijeme sve je veća potreba i za knjigama na stranim jezicima (engleski, njemački, i dr), prije svega zbog razvoja turizma. Dakle, i ovdje je potrebno proaktivno djelovanje.

Istarske narodne knjižnice u proteklom su razdoblju napravile važan iskorak prema razvoju animacijskih i medijskih programa, što se ogleda u organizaciji simpozija, sajмова, predstavljanja i sl. Osim toga, knjižnice imaju tendenciju širenja svojih djelatnosti (npr. otvaranje kabineta za učenje stranih jezika) i povezivanja s drugim djelatnostima, što sve otvara nove mogućnosti, ali zahtjeva i nove resurse. Tako je na sastanku istaknuto da je knjižnice nužno povezati s turističkim sektorom, da knjižnice u priobalnim gradovima trabaju ljeti raditi puno radno vrijeme, i sl.

Informatizacija knjižnica poseban je problem jer u Hrvatskoj na žalost ne postoji jedinstven kompjutorski program za knjižničarsku djelatnost koji bi olakšao međuknjižničnu razmjenu informacija, programa i knjiga. Prisutni na sastanku su se suglasili da bi barem na nivou Istre trebalo koristiti isti software.

Kao strateški cilj u knjižničarskoj djelatnosti istaknuta je potreba da se dosegnu propisani standardi. U odnosu na analizu problema možemo formulirati dva strateška cilja:

1. Razvoj narodnih knjižnica u skladu sa propisanim standardima
 - ovaj strateški cilj uključuje otvaranje novih radnih mjesta, otvaranje novih prostora, stvaranje novih usluga u knjižnicama, umrežavanje istarskih narodnih knjižnica (jedinstvenim softverom)
2. Ulaganje u sustav školskih knjižnica i sveučilišne knjižnice
 - financijska pomoć za nabavu knjiga i stvaranje adekvatnih uvjeta za rad knjižnica u samim školama

Tijelo koje bi trebalo voditi brigu o implementaciji različitih mjera je Matična služba za knjižnice, koje već vodi brigu o školskim i narodnim knjižnicama.

Zapisnik sastavio Davor Mišković